

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, 2015. március 11. és 2015. március 20. megtartott nyilvános ülések alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A visszaélés szigorúan titkos minősítésű adattal vétsége és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2014. április 17. napján kihirdetett Kb.II.59/2013/15. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat az ellene visszaélés szigorúan titkos minősítésű adattal vétsége (1978. évi IV. törvény) Btk. 221. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés a) pont, (5) bekezdés 2. tétel I. fordulat, valamint jogellenes fogvatartás büntette (1978. évi IV. törvény) Btk. 228. § (1) bekezdés miatt emelt vád alól felmenti.

A büntetőeljárás során felmerült 61.062 (hatvanegyezer-hatvankettő) forint büntügyi költség az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s :

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2014. április hó 17. napján kihirdetett Kb.II.59/2013/15. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki visszaélés szigorúan titkos minősítésű adattal vétségében (az 1978. évi IV. törvény) Btk. 221. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés a) pont, (5) bekezdés 2. tétel I. fordulat, valamint (az 1978. évi IV. törvény) a Btk. 228. § (1) bekezdésébe ütköző jogellenes fogvatartás büntetében, ezért egységes intézkedésként megrovásban részesítette és kötelezte 61.062 forint büntügyi költség megfizetésére az állam javára.

Az első fokú tárgyaláson jelen lévő katonai ügyész a határozathozatal kihirdetését követően nyilatkozatának megtételére 3 napi gondolkodási időt tartott fenn. Az ugyancsak jelenlévő vádlott és meghatalmazott védője mindkét cselekmény tekintetében felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Központi Nyomozó Főügyészség Győri Regionális Osztálya a törvényes határidőn belül, 2014. április 18. napján fellebbezést jelentett be a vádlott terhére, súlyosabb büntetés kiszabása érdekében. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott joghátrány enyhe, és nem tükrözi megfelelően a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség mértékét, valamint a bűncselekmények tárgyi súlyát. Kitért arra, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekményekre előírt büntetési tételkeret magas, és még az időmúlás sem indokolja, hogy a vádlottal szemben büntetés helyett intézkedés

kerüljön alkalmazásra. Ezért a büntetési célok maradéktalan érvényesülése érdekében a Btk. 51. §-a szerinti pénzbüntetés kiszabására tett indítványt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.654/2014/2-I. számú átiratában a Központi Nyomozó Főügyészség Győri Regionális Osztálya írásban előterjesztett súlyosításra irányuló fellebbezését fenntartotta, és röviden ugyancsak kifejtette álláspontját az ítélet, a kiszabott büntetés súlytalansága miatt, amellyel nem biztosíthatók a büntetési célok, ezért az intézkedés helyett ugyancsak pénzbüntetésre tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség jelen lévő képviselője a fentiekben hivatkozott és írásban előterjesztett indítványt változtatás nélkül fenntartotta és az abban hivatkozott okok és körülmények alapján a vádlottal szemben pénzbüntetés alkalmazását indítványozta.

A nyilvános ülésen a vádlott érdekében eljáró meghatalmazott védő részletesen és érvekkel alátámasztott indokolással védencének mindkét bűncselekménye alóli felmentésére irányuló szóbeli fellebbezését fenntartotta. Álláspontja szerint az ügyben fellelhető büntetőfeljelentés körülményei aggályosak, hiányosak, és felvetette azt a kérdést, hogy az ügy részletei hogyan és ki által kerülhetett a sajtó birtokába.

Álláspontja szerint a tényállást az elsőfokú bíróság hiányosan állapította meg, azonban az ítéleti tényállás kiegészítése a rendelkezésre álló büntetőügy iratainak tartalma alapján elvégezhető és így már az felülbírálatra alkalmas lehet. Indítványozta az ítéleti tényállás kiegészítését, mely szerint az ítélet 2. oldalának utolsó bekezdéséből hiányzik, hogy késéssel kezdődik az ülés, hogy a nyomozási bíró kézbesíti az előzetes letartóztatási indítványt, így az ügyész mulasztását a bíró pótolja és teszi meg azokat az intézkedéseket, amelyeket az ügyészségnek kellett volna és ez által messzemenően biztosította a védelmi jogokat és a felkészülési időt is. További kiegészítésre tett indítványt arra vonatkozóan, hogy már a vádiratból is hiányzik a kioktatásra vonatkozó nyilatkozatok, valamint az írásos titoktartási nyilatkozatok tényállásban való rögzítése.

Arra is indítványt tett, hogy az ítéleti tényállás 3. oldalának 2.bekezdésében a jelentős sajtóérdeklődésre való utalást a másodfokú bíróság mellőzze, mivel e körben az nem derült ki és nem is vizsgálta senki, hogy erről miként és kitől értesült a média.

Hivatkozott arra is, hogy a vádirati tényállás 2. oldal 2. bekezdésében rögzítésre került, azonban az ítéleti tényállásból kimaradt a fényképeket készítő sajtófotós nyilatkozata, amely azt tartalmazza, hogy a vádbeli napon olyan körülmények között az akkori technikai eszközökkel ilyen felvétel nem készíthető. Végezetül kitért arra, hogy hiányzik az ítéleti tényállás II. pontjából a bilincs levételének dokumentálása, amely az átkísérési utasításon megtörtént, és ugyanezen bekezdésben annak megállapítását kérte, hogy az ülésen jelenlévők közül az eljáró bírónak senki nem jelezte, hogy a vezetősár a gyanúsítottan rajta maradt.

Ezen túlmenően indítványozta, hogy az ítéleti tényállás 3. oldalának utolsó mondatából a bíróság mellőzze azon bírói megállapítást, hogy a vádlott a terheltet 100 percig személyi szabadságától jogellenesen megfosztotta, mivel ez nem a tényállás része, hanem ez a jogi értékelés kell hogy legyen.

Álláspontja szerint ezen kiegészítések a vádlott, a tanúk vallomásai, valamint az okirati bizonyítékok adatai alapján kell, hogy bekerüljenek a tényállásba.

A Btk. 221. §-a szerinti bűncselekmény tekintetében álláspontja szerint még a gondatlan elkövetési magatartás sem állapítható meg a vádlott terhére, a vádlott ugyanis eljárása során az ülés keretein belül minden tőle elvárható intézkedést megtett annak érdekében, hogy a minősített adatok védelme biztosítva legyen. Kifejtette, hogy az ügyész szerepét vette át, amikor helyette kézbesítette a feleknek az indítványokat, majd ezt követően az ülés megnyitása után rögtön figyelmeztette a jelenlévőket jegyzőkönyvben rögzítve a titoktartási kötelezettségre, valamint az ennek következtében fellépő joghátrányokra. Ezen túlmenően mindenkivel egy nyilatkozatot íratott alá, amely azt tartalmazta, hogy „az iratokat nem kívánom elvinni a bíróság épületéből”. Álláspontja szerint a vádlottnak nem volt kötelessége, hogy megakadályozza a terhelt az irat folyosóra vitelében, nem volt köteles nyomon követni, hogy milyen iratot visz ki, vagy egyáltalán milyen irat van nála. Kifejtette, hogy téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy fennállt annak a lehetősége, hogy a folyosóra kilépve minősített adatok akárki részére hozzáférhetővé váljanak. Kihangsúlyozta, hogy a gyanúsítottat szóban és írásban is figyelmeztette, aki ennek ellenére az iratot a tárgyalóteremből rövid időre a folyosóra vitte, ezért ha a titoksértést valaki egyáltalán elkövethette, az nem a vádlott volt, hanem a gyanúsított. Ezen túlmenően hivatkozott arra is, hogy mivel a tárgyalóteremben jelen volt a katonai ügyész is, akkor ő miért nem észlelte a szabálytalanságot, hiszen neki törvényben előírt kötelezettsége a törvénysértés megakadályozása. Kihangsúlyozta, hogy álláspontja szerint az ülésen továbbra is az ügy ura és gazdája az ügyész, a nyomozási bíró csak az ülés keretei között egy kérdésben dönthet, az pedig a kényszerintézkedés elrendelése vagy elutasítása. E körben megjelölte azt is, hogy a nyilatkozat azt tartalmazza, hogy nem a tárgyalóteremből, hanem a bíróság épületéből nem viheti ki az iratot.

A Btk. 228. §-a szerinti bűncselekmény tekintetében is védence felmentését indítványozta. Érvelése során kitért arra, hogy a gyanúsítottakat az ügyész vette őrizetbe, ő indítványozta az ülés megtartását, ő intézkedett, hogy a gyanúsítottakat az ülésre előállítsák, neki kellett volna büntetőeljárási törvény alapján az indítványokat az érdekelteknek kézbesítenie, és ugyancsak neki kellett volna indítvány esetén az irattanulmányozás és felkészülés lehetőségét biztosítani. Ebben a körben nyomatékosan kihangsúlyozta, hogy a 72 órás őrizet egyébként egy kógens, kötelező szabály, az a törvény erejénél fogva a 72. órát követő percben lejár, de azt megelőzően is csak az ügyésznek van lehetősége arra, hogy az őrizet tekintetében intézkedjen, míg a bírónak nincs. Álláspontja szerint az őrizet leteltének időpontjában a jogszabályoknak megfelelő eljárás az lett volna, ha ő intézkedik a bilincs levételéről, vagy esetleg mivel a tárgyalóteremben az ügy ura a bíró, felhívja a bíró figyelmét, hogy az őrizet letelt és vetesse le a bilincset, erre azonban nem került sor.

A védő ezen túlmenően hivatkozott arra is, hogy a bíró az átkísérési utasításon dokumentáltan levetette a bilincset a terheltől, azonban a kísérést végző őrök álláspontja szerint az utasítást szakszerűtlenül és jogellenesen hajtották végre, amikor a vezetősár nem került levételre. Kihangsúlyozta, hogy védence ezzel az intézkedéssel nemcsak eleget tett a kötelességének, hanem azon quasi túl is terjeszkedett, mivel ez az intézkedés az ügyész kötelezettsége lett volna és ez által védencét még a gondatlanság legenyhébb formája sem terhelheti.

Végezetül kifejtette arra vonatkozó álláspontját, hogy az eljárási törvények szerint védencének, mint nyomozási bírónak kötelező volt az ülés megtartása és ennek keretében semmi érdeke nem fűződött ahhoz, hogy a gyanúsított a bilincs rajta maradjon, figyelembe véve azt is, hogy az ülés időtartama alatt a nyomozási bíró engedélye nélkül onnét el sem távozhat, végig a helyén kell ülnie, mert ellenkező esetben a bírónak megfelelő szankciórendszer áll a rendelkezésére, hogy azt megakadályozza vagy megtorolja. Ezen túlmenően kitért arra is, hogy nem ért egyet az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának azon részével, hogy a bírónak látnia kellett volna, hogy a vezetősár

rajta van és tudnia kellett, hogy még mindig őrizetben van, mivel a kíséző szorosan a gyanúsított mellett foglalt helyet. Ez az indok alapvetően azért nem foghat helyt, mivel amennyiben ténylegesen levételre kerül a bilincs, és az őrnagy nem kap utasítást a helyének megváltoztatására vagy a tárgyalóteremből való eltávozásra, akkor a helyén marad, annál is inkább, mivel akkor még a bíróság sem tudhatja azt, hogy miként dönt az ügyészi indítvány tárgyában, ha elrendeli az előzetes letartóztatást, akkor az őrnagy lesz a kötelessége a kényszerítő eszköz alkalmazásával az ügyész utasítása alapján és az általa kiállított rendelvénnyel, az általa meghatározott intézetbe fogvatartás céljából elszállítani.

Mindezekre figyelemmel védenek felmentését indítványozta, mert a fenti bűncselekményt nem követhette el bűncselekmény hiányában.

A vádlott az utolsó szó jogán történő felszólalásában elsődlegesen csatlakozott az ügyvédje által elmondottakhoz, azokkal mindenben egyetértett, büntetőjogi felelősségét egyik cselekményben sem ismerte el és felmentését kérte.

Az általa írásban elkészített védekező iratában, melyet kért a jegyzőkönyvhöz csatolni, részletesen kitért az ellene indított eljárás megindulásának és elrendelésének körülményeire, hogy az ügyben több hatóságtól és több személytől is feljelentés érkezett a katonai ügyészséghez egészen más tényállás és elkövetési magatartás miatt, amelyeket számára érthetetlen módon az ő ügyéhez egyesítettek vagy csatoltak. Részletesen kitért az ülés késedelmes megkezdésének okaira, hogy az iratokat két óra előtt pár perccel kapták kézhez, az indítványokat az aktából ő kézbesítette az ülésen az érdekelteknek, majd ő biztosított lehetőséget arra is, melyet az ügyész elmulasztott, hogy érdemben egyeztethessenek védőikkel a gyanúsítottak. Ezen túlmenően meghatalmazott védőjével egybehangzóan, érvekkel alátámasztva hivatkozott arra, hogy az államtitokvédelemben még gondatlanság sem terhelheti, mivel nem azzal volt elfoglalva, hogy az elrendelt szünetben ki hova megy és mit visz, hanem folytatta tovább az érdemi ülés megkezdésének adminisztrációját és kénytelen volt vitatkozni az ügyvédekkel az irat megismerési jogosultság tekintetében. Végezetül kitért arra is, hogy a jogellenes fogvatartás szándékos elkövetési magatartással követhető el és álláspontja szerint őt e tekintetben még gondatlanság sem terheli, mert az intézkedés nem az ő feladata volt. Erre tekintettel bűncselekmény hiányában kérte mindkét vádpont alóli felmentését.

A Fővárosi Ítéletábratá Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárását törvényesen, az eljárási és anyagi jogszabályok betartásával és teljes körű bizonyítás felvételével folytatta le.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság egyetértve a meghatalmazott védő idevonatkozó indítványával, észlelte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás részben hiányos, és az pontosításra, kiegészítésre szorul, és a tényállás hiányosságai a rendelkezésre álló iratok tartalma és adatai alapján azonban kiküszöbölhetők.

Ennek keretében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság tényállását a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiakkal egészítette ki:

Az ítélet I. tényállásának 2. bekezdés utolsó mondatát „valamint, hogy a nyomozati iratok a bíróságra 14 óra előtt néhány perccel kerültek ténylegesen átadásra”.

A mondat tehát helyesen így szól: A Fővárosi Ítéletábratá Katonai Tanácsának I. emelet 2. számú tárgyalótermében a nyomozási bírói ülés a nyomozati iratok nagy terjedelme miatt elhúzódo bírói

felkészülésre, valamint arra figyelemmel, hogy a nyomozati iratok a bíróságon 14 óra előtt néhány perccel kerültek ténylegesen átadásra, a kitűzött időponthoz képest később, ténylegesen 14 óra 30 perckor kezdődött.

A fenti tényállás 3. bekezdés utolsó sora „azokhoz csatolva adta át”.

A mondat helyesen így szól: Az előzetes letartóztatás elrendelésére vonatkozó, szigorúan titkos minősítéssel ellátott letartóztatási indítványt a nyomozati iratok átadását követően, azokhoz csatolva 5 példányban adta át a katonai nyomozási bírónak.

A fenti tényállás 4. bekezdés első sora „Az ülés megkezdésével egyidejűleg”, valamint a 2. mondat vége „és az ülés kezdetén figyelmeztette a jelenlévőket a titoktartási kötelezettség megtartására és azok megszegésével járó törvényes következményekre és egyúttal írásos nyilatkozatot is készített ugyanerről, amely tartalmazta, hogy az iratokat nem kívánja a bíróság épületéből kivinni, majd ezzel egyidejűleg zárt ülés tartását rendelte el.”

A mondat tehát helyesen az alábbiakat tartalmazza: Az ülés megnyitását követően a katonai nyomozási bíróként eljáró vádlott az ülés megkezdésével egyidejűleg kézbesítette az előzetes letartóztatási indítványokat a gyanúsítottaknak és védőiknek, és az ülés kezdetén figyelmeztette a jelenlévőket a titoktartási kötelezettség megtartására és azok megszegésével járó törvényes következményekre, majd egyúttal nyilatkozatot is készített ugyanerről, mely tartalmazta, hogy „az iratokat nem kívánja a bíróság épületéből kivinni”.

A tényállás 3. oldal 2. bekezdésének utolsó sora az alábbiakkal egészül ki:

„A gyanúsítottáról készített fényképfelvételen látható irat felismerhetősége és olvashatósága az adott körülmények között és a fotósok által alkalmazott technikai eszközök színvonala és adottságai miatt nem olvashatóak, így azok tartalma meg nem ismerhető.”

A tényállás 3. oldalának 3. bekezdése helyesen így szól: A vádlott mint az ülést vezető nyomozási bíró, valamint a jelenlévő katonai ügyész nem kísérté figyelemmel a felkészülésre biztosított szünet elrendelésének idején, hogy a gyanúsítottnak átadott minősített adatokat is tartalmazó iratokat magánál jogszerűen tartó a gyanúsított a tárgyalótermet a fenti indítványt kezében tartva, a tárgyalóteremből egy rövid időre a folyosóra távozik, az őt kísérő rendőr által megbilincselten.

A tényállás 3. oldala egy 4. bekezdéssel kell, hogy kiegészítésre kerüljön: Az ügyben az Alkotmányvédelmi Hivatal főigazgatója 2011. augusztus hó 20. napján tett feljelentést.

A II. tényállás 3. bekezdés 3. sorának eleje, hogy „az utasítás ellenére”.

A mondat tehát helyesen így szól: A katonai nyomozási bíró ülésén a vádlott a terhelt bilincsenek levételére vonatkozó utasítást adott a kísérést végrehajtó rendőrnek, aki a vádlotti utasításnak akként tett eleget, hogy az utasítás ellenére az előállított terhelt csuklóbilincset vette csak le, míg a vezetőszarat a csuklóján rajta hagyta, majd a tárgyalóteremben 1. sz. rendőr mindvégig a terhelt közvetlen közelében foglalt helyet, míg az átkísérést 1. sz. rendőrrel együtt végrehajtó 2. sz. rendőr ugyancsak a tárgyalóteremben foglalt helyet.

A fenti 3. bekezdés az alábbi mondattal került kiegészítésre: „A vádlott a bilincs levételét rögzítő utasítást rávezette a kísérő őrnél lévő átkísérési utasításra.”

A fenti 4. bekezdés helyesen az alábbiak szerint került kiegészítésre és megfogalmazásra: „A vádlott kifejezett utasítása ellenére a katonai nyomozási bírói ülésen a terhelt 15:30-tól 17:10 óráig továbbra

is kényszerítő eszköz alkalmazásának hatálya alatt állt, amelyet az ülésen jelenlévő egyetlen személy sem kifogásolt semmilyen formában, és így annak megszüntetése érdekében intézkedés nem történt.”

Az elsőfokú bíróság ítéleti tényállásának kiegészítése a vádlott vallomásai, 1. sz. tanú tanúvallomása, 2. sz. tanú tanúvallomása, valamint az ügyben fotósként meghallgatott Turi sajtófotós nyilatkozatai és tanúvallomása, továbbá az átkísérési utasításon szereplő bírói feljegyzés, az ülésen aláíratott nyilatkozat tartalma alapján a tényállás lényeges megváltoztatása nélkül volt elvégezhető.

Ezen túlmenően a másodfokú bíróság ugyancsak egyetértett a védelem álláspontjával, hogy a tényállás utolsó pontjában rögzített „személyi szabadságától jogellenesen megfosztotta” kifejezés a jogi indokolás körébe tartozó megállapítás. Erre tekintettel annak helyes megfogalmazása az, hogy 100 percig a gyanúsítottat a mozgásszabadságában, illetve a helymegváltoztatásának szabadságában korlátozva volt. A tényállás ekkénti kiegészítésével és pontosításával a másodfokú bíróság számára megnyílt az a lehetőség, hogy az ügyben teljes körű tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítéletét minden tekintetben felülbírálja.

A felülbírálat során a másodfokú bíróság a meghatalmazott védő és a vádlott érvelésével és jogi okfejtésével értett egyet mindkét vádpont tekintetében az alábbiakban kifejtettek szerint:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás indokolása részletesen és kimerítően tartalmazza, hogy a rendelkezésére álló bizonyítékokat miként értékelte, milyen bizonyítékot milyen súllyal és milyen mértékben vett figyelembe döntésének meghozatala során. Az általa megállapított tényállás azonban több pontban is hiányos volt, ezért azt az iratok tartalma alapján a másodfokú bíróság kiegészítette és pontosította.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során azonban azok összevetése és ütköztetése alapján nem fordított kellő gondosságot arra, hogy a vádlotti cselekmények jogi minősítése során a büntetőeljárás törvény, a Legfőbb ügyészi utasítások rendelkezéseit, az előzetes fogvatartás és az őrizet szabályait kellő körültekintéssel értékelje és így hozza meg döntését.

A jogellenes fogvatartás megállapításának indokolásában érvekkel és bizonyítékokkal kellően alátámasztottan feltételezésre alapította a vádlottnak eshetőlegesen szándékkal való elkövetési magatartását. A visszaélés szigorúan titkos minősített adattal cselekmény tekintetében pedig nem tért ki a vádlotti figyelmeztetések fontosságára és azokat figyelmen kívül is hagyta az indokolásában.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget annak sem, hogy a vádlott az ülés megtartásával kapcsolatosan egy olyan kényszerhelyzetbe került, amelyet mindenképpen meg kellett oldania a késedelmes iratmegküldés és az indítványok kézbesítése miatt. Ugyanakkor ezeket a körülményeket még nehezítette, hogy minősített eljárásról volt szó zárt ülés keretében, az iratok átvételéhez, lajstromozásához, iktatásához és az egyéb kötelezően előírt dokumentumok elkészítéséhez időre volt szükség, hogy az ülést az előírt szabályoknak megfelelően lehessen megtartani.

Ezen körülmények nyilvánvalóan - figyelembe véve az ügy minősített jellegét, annak nagy terjedelmét - jelentős kihatással voltak arra, hogy a vádlott figyelme az ülés lefolytatása során többfelé oszlott meg, de alapvető célja az ülés zavartalan és minél előbbi befejezése, illetőleg a védekezéshez szükséges és előírt garanciális jogok maradéktalan biztosítása volt. Az elsőfokú

bíróság az egyes vádbeli cselekményekkel kapcsolatosan nem kellő körültekintéssel és alaposítással járt el, hogy az általa tényállásban rögzített vádlotti elkövetési magatartások minden szempontból értékelésre és elemzésre kerüljenek, amelyek nélkül a helyes jogkövetkeztetés és a cselekmények minősítése, illetőleg a bűnösség megállapítása nem lehetséges.

A fentiekben hivatkozottakra is tekintettel a másodfokú bíróság a vádlott cselekményeinek minősítése során a bűnösség megállapíthatóságának alapvető kérdésében nem értett egyet az elsőfokú bíróság ítéleti indokolásában hivatkozott érvelésekkel és a másodfokú eljárásban kiegészített és pontosított tényállás alapján a bűnösség megállapíthatóságának tárgyában az alábbiakban részletesen kifejtettek szerint foglalt állást.

Az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét visszaélés szigorúan titkos minősítésű adattal vétségében állapította meg. Indokolásában a hivatkozott tényállási elemekre, az elkövetési magatartásra és kitért arra is, hogy a bűncselekménynek gondatlan és szándékos alakzata is van.

Indokolásában ezt részletesen kifejtette, azonban nem tért ki arra, hogy a gondatlanság miért terheli egyedül a vádlottat, miben nyilvánul meg a vádlotti gondatlan elkövetési magatartás, ennek elemzése elengedhetetlenül fontos és ezért a másodfokú bíróság az alábbiakban fejt ki az ezzel kapcsolatos ellentétes álláspontját.

A jelen ügyben a nyomozási bíró hivatásánál és eljárásánál fogva jogosult személy a minősített adatok megismerésére.

A meghallgatás során a gyanúsított és a védő ugyancsak ilyen jogosultságot élvező személyek, illetőleg a gyanúsítottat kísérő őrszemélyzet is, hiszen jelen vannak, és ők is kioktatásra kerülnek a titoktartási kötelezettségre. Mindezen személyek megismerhetik a minősített adatokat, amelyek egyrészt kézbesítésre kerülnek, másrészt a meghallgatás során elhangzanak.

A kézbesítés és a kioktatás, valamint a nyilatkozatok aláírása és azok tudomásulvétele után az ügyészi előterjesztést a gyanúsított és a védő a meghallgatás idején magánál tarthatja. A meghallgatás során a nyomozási bíró zárt ülést rendelt el, a törvényes figyelmeztetéseket szóban elmondta, azt jegyzőkönyvben rögzítették, és a titoktartási nyilatkozatokat aláírták a már hivatkozott személyekkel. A nyilatkozat pedig egyértelműen azt tartalmazza, hogy a bíróság épületéből nem kívánja kivinni az iratot. Itt kell kitérni arra, hogy a meghallgatás a bíróság épületében van, ahhoz nemcsak a tárgyalóterem, hanem a folyosó is hozzátartozik.

Lényeges körülmény, hogy a gyanúsított az idő alatt, amíg a tárgyalóteremből távozva ügyvédjével a folyosón beszél, mivel bilincs van rajta, a kísérőor fizikai, közvetlen őrizetében van, így lehetősége sincs arra, hogy bárkinek átadja, vagy bárkivel közöljön olyan adatot, ami a birtokában van és minősített.

A nyomozási bíró jogszerűen járt el, amikor az ügyész szerepét átvéve védői kérésre lehetőséget biztosított a gyanúsítottaknak védőikkel való egyeztetésre és felkészülésre.

Alapvető kérdésként merül fel, hogy a nyomozási bírótól, hogy a már hivatkozott figyelmeztetések és nyilatkozatok aláírását követően milyen gondosság várható el a tekintetben, hogy a kényszerintézkedés hatálya alatt álló, megbilincselte gyanúsított mozgását, tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérrje.

Az ülésen a tárgyalóteremben az indítványozó ügyész, akinek az ügyészségi törvény szerint törvényteleniséget észlelve azonnal intézkedési kötelezettsége van a törvénysértés megakadályozására vagy annak megszüntetésére, ugyancsak nem kíséri figyelemmel az irat sorsát, holott egyértelmű, hogy ő az ügy ura, így a minősített irat védelme és nyomon követése is az ő

hatáskörébe tartozik és nem elsősorban a bíróságba. Az is nyilvánvaló, hogy a kioktatásban részesülő rendőrtiszt sem tesz semmit, hogy megakadályozza a minősített irat folyosóra történő kivitelét.

A nyomozási bíró tudta nélkül jutottak be az épületbe a sajtó képviselői a bírósági épület előterébe és ebből fakadóan, elsődlegesen az eljáró ügyésznek vagy az ügyészség képviselőinek kellett volna intézkedni abban a körben, hogy az ügy jellegére és minősítésére tekintettel őket az épületből eltávolítsák.

Eldöntendő kérdés, hogy terheli-e gondatlanság a nyomozási bírót az irat folyosóra történő kikerülése tárgyában. A másodfokú bíróság álláspontja szerint nincs olyan előírás vagy jogszabály, ami azt tartalmazná, hogy a nyomozási bíró meghallgatása során a gyanúsított és a védő csupán a tárgyalóteremben tarthatja magánál a minősített iratot, és amennyiben egy másik tárgyalóba vagy az őrzőbe viszik, azt nem tarthatná magánál.

Alapvető kérdés annak eldöntése, hogy felelős-e a nyomozási bíró azért, hogy a hivatkozott kioktatások ellenére a gyanúsított, aki ezekkel tisztában van, úgy hagyja el a tárgyalótermet, ezek szerint mindenki tudta nélkül, hogy a kezében úgy tartja a minősített iratot, hogy azon a minősítés jelzése felismerhető.

A nyomozási bíró eljárása nem bírósági eljárás, hanem a nyomozati eljárásba beékelődött, a nyomozás érdekében kifejtett garanciális, a törvényességet biztosító eljárás, amely egyértelműen kitűnik abból is, hogy ezen eljárás a nyomozati eljárási szabályok között került elhelyezésre. Erre figyelemmel nyilvánvaló, hogy az ügy ura semmiképpen nem lehet a bíró, minden jogosultság és kötelezettség elsődlegesen a nyomozó hatóságot, illetve jelen esetben az ügyészt terheli.

A nyomozási bíró feladatai között nem szerepel sem az iratok kézbesítése, sem pedig a titoktartási nyilatkozat kivétele, feladata kizárólag arra korlátozódik, hogy a meghallgatás során az előírt rendelkezések figyelembevételével kontradiktórius eljárás keretében döntsön a kényszerintézkedés elrendeléséről vagy elutasításáról.

Ezzel kapcsolatosan meg kell jegyezni, hogy a nyomozási bíró eljárására vonatkozó Be. 211. § (5) bekezdésében rögzített azon szabály, miszerint a nyomozási bíró az ülést zárt célú távközlő hálózat útján is megtarthatja, és az ülésen a védő részvétele kötelező és nekik együtt egyszerre azonos helyen kell tartózkodni. Ezt az esetet elemezve vajon hogyan felügyelheti a nyomozási bíró és milyen módon akadályozhatja meg azt, hogy a minősített adatot tartalmazó irat sorsa miként alakul az ülés megkezdésétől a befejezéséig.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint az ügyben eljáró nyomozási bíró vádlott az eljárása során mindent megtett annak érdekében kellő alaposággal és körültekintéssel, hogy az ülés jogszerű és törvényes keretek között kerüljön megtartásra, mindent megtett annak érdekében is, hogy a minősített adatot tartalmazó irat kellő védelme meglegyen. Nem várható el tőle az sem, hogy az ilyen feszített eljárás során, ahol amúgy is késve kezdődő ülés keretében a törvények és jogszabályok betartása és betartatása mellett csak és kizárólag azzal foglalkozzon, hogy a gyanúsítottak kézbesített irattal a gyanúsított az elrendelt szünet idején mit tesz. Ha ebben a körben valakit felelősség terhelhet, az elsődlegesen és egyértelműen a gyanúsított, akinek kézbesítették az iratot, és akivel a titoktartási nyilatkozatot aláíraták.

Ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottat még a legenyhébb gondatlanság sem terheli abban a körben, hogy a szigorúan titkos minősítéssel ellátott iratot a gyanúsított a tárgyalóteremből néhány percre az elrendelt szünetben a folyosóra vitte és ezáltal megnyitotta annak a feltételezett lehetőségét, hogy az irat tartalma más illetéktelen személy számára felismerhető,

hozzáférhető vagy megismerhető legyen, így bűnössége a fenti bűncselekményben felróható magatartás hiánya miatt nem állapítható meg.

E tényálláshoz tartozóan a bíróság egyetértett a védelem hivatkozásával, mely szerint az elsőfokú bíróság a tényállásában rögzített jelentős sajtóérdeklődésre az indokolásában egyáltalán nem tért ki.

Ebben a körben az iratok tartalma alapján a másodfokú bíróság csupán azt állapíthatta meg, hogy a nyomozási bíró ülésének időpontjában valamikor a délután órákban a sajtó és a média képviselői ismeretlen körülmények között és meg nem állapítható engedély alapján jutottak be a bíróság és az ügyészség épületének bejáratí előterébe, ahonnan aztán lehetőségük nyílt a bejáratl szemben elhelyezkedő 2. számú tárgyalóteremből kilépő, vagy oda belépő személyek fényképezésére. A másodfokú bíróság ebben a körben azt is csupán akként rögzíthette, hogy a sajtó ilyen mértékű jelenlétét senki nem kifogásolta, az ellen intézkedést senki nem tett, de az egyértelműen megállapítható volt, hogy a nyomozási bíró miután az ülést megkezdte, azt követően a tárgyalóteremből nem távozott el, így nem is észlelhette, hogy a sajtó képviselői az épületben jelen vannak, így ez neki nem róható fel.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapján a vádlott bűnösségét az 1978. évi IV. törvény, a Btk. 228. § (1) bekezdése szerint minősülő jogellenes fogvatartás büntetében állapította meg.

Indokolása során részletesen elemezte a bűncselekmény tényállási elemeit, és röviden kitért arra is, hogy a vádlott cselekményét miért értékelte eshetőleges szándékkal elkövetettként.

Ebben a körben a másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság álláspontjával arra vonatkozóan, hogy a vádlottnak azért is tudnia kellett, hogy a bilincs továbbra is a gyanúsítottan van, mert a gyanúsítottat a tárgyalóteremben őrző kísérőőrök mellette szorosan foglaltak helyet és egyébként is látnia kellett, hogy a vezetősár továbbra is a gyanúsítottan van. Ugyanakkor nem foglalkozott kellő alaposággal azzal, hogy a vádlott utasítást adott - melyet dokumentált is az elővezetési utasításon - a bilincs levételére. Ezen túlmenően arra sem tért ki egyértelműen, hogy miért terheli felelősség ebben a körben a bírót ezen eljárási cselekmény során.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a bűnösség megállapíthatóságának kérdésében kifejtett indokolásával az alábbiakban kifejtettek miatt:

Az 1978. évi IV. törvény 228. § (1) bekezdése szerint: „Az a hivatalos személy, aki eljárása során mást személyi szabadságától jogellenesen megfoszt, büntettet követ el és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A fenti bűncselekmény csak egyenes és eshetőleges szándékkal valósítható meg.

Az elsőfokú bíróság a cselekmény jogi minősítése során helytelen álláspontra helyezkedett, amikor a vádlott cselekményét szándékosan elkövetettként értékelte, nevezetesen eshetőleges szándékkal látta megvalósulni a jogellenes fogvatartást.

A Btk. 228. §-ához kapcsolódó részletes indokolás és magyarázat elemzése és értékelése adhat iránymutatást a fenti cselekmény megállapíthatósága kérdése eldöntéséhez.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint is jogszerű a fogvatartás, így a személyi szabadság korlátozása (Btk. 175. §-ra utalás), mivel a nyomozási bíró eljárása keretében egy a nyomozó

hatóság, az ügyész által meghatározott személy indítványa alapján tartott ülés keretében tart meghallgatást, ahol megvizsgálja, hogy az indítványnak megfelelően az őrizetbe vételen kívül más kényszerintézkedés a gyanúsítottal szemben elrendelhető-e. A bíró ebben a körben határozattal dönt, elrendeli a kényszerintézkedést, vagy elutasítja azt.

Az őrizetbe vételt a Be. 126. §-a szabályozza az alábbiak szerint: „(1) Az őrizetbe vétel a terhelt személyi szabadságának átmeneti elvonása.

(2) Az őrizetbe vétel szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja - különösen tettenérés - esetén rendelhető el, feltéve, hogy a terhelt előzetes letartóztatása valószínűsíthető. Az őrizetbe vétel elrendelhető abban az esetben is, ha a 281. § (6) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak (tárgyalási őrizet).

(3) Az őrizet legfeljebb 72 óráig tarthat. Ennek elteltével a terheltet - ha a bíróság az előzetes letartóztatását nem rendelte el - szabadon kell bocsátani. A terheltet szabadon kell bocsátani, ha a bíróság az őrizet tartama alatt az előzetes letartóztatását nem rendelte el.”

Az őrizet elrendelésére kizárólag a nyomozó hatóság és az ügyészség jogosult. Ez alól egy kivétel van, a Be. 281. §-a szerinti tárgyalási őrizet, melyet a bíró fogyanatosíthat akkor, ha az eljárás alá vont személy jelenléte másként nem biztosítható.

Ebben a körben tehát a másodfokú bíróság álláspontja szerint markánsan elkülönül a nyomozási bíró és az ügyész szerepe.

Ezt fejti ki részletesen a Büntetőeljárási Kommentár is, hivatkozva arra, hogy ez egyébként is nyilvánvaló a rendszertani elhelyezésből, mivel az őrizetbe vétel és az ezt követő előzetes letartóztatás, valamint a nyomozási bíró eljárása a Be. nyomozási eljárási szabályai között került rögzítésre, és nem a bírósági eljárásra vonatkozó szabályok között.

Erre vonatkozóan a büntetőeljárási törvény magyarázata a Be. 209. §-ának indokolásában és magyarázatában (Kommentár 1006-1007. oldal 2-3. pontjai) egyértelműen állást foglal arra vonatkozóan is, hogy az őrizetbe vétel elrendelése után a nyomozási bíró eljárása során történő meghallgatás és döntés során az ügy ura nem a bíró, hanem az ügyész. Kihangsúlyozza azt is, hogy a bírónak nincs is joga döntést hozni az őrizetbe vétel kérdésében, mivel ez nincs is felsorolva a büntetőeljárási törvényben szabályozott döntési jogosultságai között. A Kommentár indoklása ugyancsak kifejti azt is, hogy az őrizet időtartamára meghatározott 72 óra ugyanolyan garanciális szabály, mint az előzetes letartóztatás időtartamának hónap és napokban meghatározott időpontjai, vagy a nyomozati és bírósági eljárás során a Be.-ben rögzített 1, 2, 3 illetve 4 éves határidők /Be. 132. § (3) bekezdés/, amikor ezek leteltének napján a törvény erejénél fogva megszűnik az előzetes letartóztatás. Ebből tehát egyértelműen következik az, hogy minden intézkedés nélkül a fentiekben meghatározott kényszerintézkedés megszűnik és a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személyt szabadlábra kell helyezni.

A kényszerintézkedések, illetőleg a szabadságvesztések végrehajtására vonatkozó szabályok egyértelműek és egységesek abban, hogy a kényszerintézkedés vagy a szabadságvesztés utolsó napján, vagy az őrizet 72. órájának leteltét követően azonnal, haladéktalanul és minden külön intézkedés nélkül szabadlábra kell helyezni a fogvatartottat. A szabadítás módja azonban eltérő, mivel az őrizetbe vétel esetén arra kizárólag az ügyész jogosult vagy a nyomozó hatóság arra felhatalmazással bíró tagja, előzetes letartóztatás esetén pedig különbséget kell tenni, mivel a vádirat benyújtása előtt mind az ügyész, mind pedig a bíró jogosult rendelkezni, a vádirat benyújtása után pedig csak és kizárólag a bíró rendelkezhet a fogvatartás megszüntetéséről.

Jelen esetben az őrizet időtartama az elsőfokú bíróság tényállásában rögzített időpontban, azaz 15 óra 30 perckor szűnt meg, mert az okirati bizonyítékok ezt mindenben alátámasztják, tekintettel arra, hogy az őrizetbe vételi határozaton ez rögzítésre került, de ugyanúgy az ügyészi indítványban is.

Alapvetően fontosak a 3/2011. számú Legfőbb ügyészi utasítás 20. és 21. §-aiban előírt rendelkezések, amelyek az őrizetbe vétellel kapcsolatos eljárás során az ügyészt terhelik. A 20. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az ügyész késedelem nélkül intézkedik az őrizetbe vétel megszüntetéséről, ha az őrizetbe vétel feltételei nem állnak fenn, vagy azok időközben megszűntek. A 21. § (3) bekezdése az alábbiakat tartalmazza: Az őrizetben lévő gyanúsított ügyében az előzetes letartóztatás elrendelését célzó indítványt olyan időpontban kell benyújtani, hogy a bíróság a döntését az őrizet 72. órájának lejártáig meghozhassa.

A 93. Bk. vélemény részletesen kifejti a nyomozási bíró eljárásának szabályait, amikor az előzetes letartóztatás tárgyában kerül sor ülésre az ügyészi indítvány alapján. A vélemény is kihangsúlyozza a hivatkozott legfőbb ügyészi utasításban foglaltakat és azok garanciális szabályait. Ezen túlmenően kifejti álláspontját abban a körben is, hogy a Be. 211. § (1) bekezdése alapján minden esetben biztosítani kell, hogy a gyanúsított és a védője a más által előterjesztett indítványt írásban az ülés előtt megkaphassa, hogy az érdemi védekezésére felkészülhessen. A törvény szerint az általa előterjesztett indítvány esetén ez az ügyész feladata. Kifejti azt is, hogy a 211. § (3) bekezdése alapján a Be. 186. §-ának keretei között a jelenlévőknek módot kell adni arra, hogy az indítványozó bizonyítékait megismerhessék.

A 93. Bk. vélemény 3. pontja az alábbiakat rögzíti: A nyomozási bíró az indítványról indokolt végzéssel határoz, amelyben az indítványnak helyt ad, részben ad helyt, vagy azt elutasítja.

A fentiekben hivatkozottak alapján tehát egyértelmű az, hogy a nyomozási bírónak nincs hatalma az őrizetben lévő gyanúsított felett, az őrizet kérdésében nem dönthet. Nyilvánvaló, hogy az őrizet kérdésében, amennyiben annak leteltéig a bíróság az előzetes letartóztatás kérdésében nem döntött, elsődlegesen és kizárólagosan csak az ügyész dönthet, azonban amennyiben az őrizet 72. órája letelt, úgy a törvény erejénél fogva az őrizetben lévő személyt szabadítani kell.

Arra vonatkozó rendelkezés, hogy ez a nyomozási bíró feladata lenne, sem a büntetőeljárási törvényben, sem annak magyarázatához fűzött indokolásban, sem pedig büntető kollégiumi véleményekben nincs rögzítve. Meg kell azonban jegyezni, hogy a Büntetőeljárási törvény kommentárja (644. oldal 4-5. pont 2. bekezdés) ugyan tartalmaz egy olyan megjegyzést az őrizetbe vétel lejártával kapcsolatosan, hogy amennyiben a bíró észleli, hogy a 72. óra letelt, megállapíthatja annak megszűntét. Ennek elmaradása azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint semmilyen jogkövetkezésménnyel nem bírhat, hiszen az őrizet a törvény erejénél fogva kell, hogy megszűnjön. Ebben a körben, mivel az ügy ura az ügyész, hiszen jelen esetben is az őrizetbe vételt ő rendelte el, ő tett indítványt az előzetes letartóztatásra és a gyanúsítottaknak a nyomozási bíró ülésére történő átkísérésére, az őrizet fenntartása vagy megszüntetése tárgyában a döntési jog őt terheli, neki kell intézkednie arra elsődlegesen, hogy az őrizet megszűntének időpontjában a kényszerítő eszközt a gyanúsítottól levegyék.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásban rögzítetteket - a másodfokú eljárásban történt tényállás kiegészítések alapján -, melyeket az okirati bizonyítékok is mindenben alátámasztanak, kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a vádlott a kényszerítőeszköz, a bilincs levételére utasítást adott a kísérő rendőröknek, amelyet az átkísérési utasításon pecséttel, aláírással ellátva dokumentáltak is. E körben tehát az is megállapítható volt, hogy a bilincs levételre került, azonban a

kísérőörök az utasítás ellenére a gyanúsítottól a vezetőszarat nem vették le. Ennek okát keresve a rendőrtiszt kísérő tanú úgy nyilatkozott, hogy a vezetőszarat még akkor sem vette volna le, ha arra kifejezetten utasítást kap a bírótól. Ez a nyilatkozat a másodfokú bíróság álláspontja szerint enyhén szólva is értelmezhetetlen. Ugyanakkor a másik kísérést végző tiszthelyettes akként nyilatkozott, hogy ha ő kapja az utasítást a bírótól a bilincs levételére, akkor a vezetőszarat is értelemszerűen leveszi.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ugyan elfogadta tényként a fentiekben hivatkozott körülményeket, ami a bilincs levételének körülményeire vonatkozó utasítást tartalmazta, azonban azon érvelésével már nem értett egyet, hogy ennek ellenére a vádlott felelőssége eshetőleg szándékkal elkövetett jogellenes fogvatartásban a továbbiakban is megállapítható azért, mert a nyomozási bíró vádlottnak észlelnie kellett volna, hogy a gyanúsított a vezetőszar rajta maradt, és abból a körülményből is sejtenie vagy tudnia kellett, hogy ez így van, mert a rendőrök szorosan a gyanúsított mellett ültek két oldalról.

Ebben a körben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját nem osztotta. Egyértelműen megállapítható, hogy a bíró utasítást adott a kényszerítőeszköz levételére. Ha ez az utasítás elhangzott és a vezetőszar mégis rajta maradt a gyanúsítotton, azt az ügyésznek, aki a meghallgatáson jelen van, észlelnie kellett volna, hiszen ő még közelebb ült a gyanúsítotthoz, mint az eljáró bíró. Ha észlelte, akkor pedig miért nem hívta fel erre az eljáró bíró figyelmét, amely egyébként kötelessége is lett volna. Ebből fakadóan, ha az ügyésztől nem várható el, hogy ezt a quasi jogsértést észlelje, az eljáró bírótól, aki egyébként verbálisan utasítást adott, de azt nem szakszerűen hajtják végre, miért várható el, hogy észrevegye vagy figyelemmel kísérje, hogy a gyanúsított rajta maradt-e a vezetőszar. A másodfokú bíróság álláspontja szerint egyébként az sem bír jelentőséggel, hogy a kísérést végző két rendőr a gyanúsított mellett foglalt helyet a továbbiakban is, mivel ha arra nem kapnak utasítást, hogy máshova üljenek vagy kint várakozzanak, nyilvánvalóan a helyükön kell maradniuk. A másodfokú bíróság álláspontja szerint, amennyiben a bilincs és a vezetőszar is levételre kerül a gyanúsítottól, a kísérőöröknek akkor is a helyükön vagy a tárgyalóteremben, vagy a tárgyalótermen kívül a folyosón kell tartózkodniuk, hiszen a nyomozási bíró még nem döntött a gyanúsított előzetes letartóztatásának kérdésében és ahogy ez a jelen esetben is történt, az előzetes letartóztatás elrendelését kihirdető határozat után a gyanúsítottat ismételt kényszerintézkedés hatálya alá kell vonni, hiszen a nyomozási bíró határozata fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

Az előzőekben részletezettek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott tekintetében szándékos elkövetési magatartás nem állapítható meg, mert az utasítás tartalmából egyértelműen kitűnik, hogy nem állt szándékában korlátozni a gyanúsított személyi szabadságában a kényszerítő eszköz további rajta hagyásával, és abba nem is nyugodhatott bele, mivel erre utaló adat vagy tény sehol nem lelhető fel, az csak egy feltételezés, hogy a bíró biztosan észlelte, de belenyugodott abba a helyzetbe, hogy a vezetőszar rajta maradt és így magatartása szándékos.

A kifejtettetekre tekintettel a másodfokú bíróság a vádlott vonatkozásában a jogellenes fogvatartás tekintetében nem látta megvalósulni a gondatlanság legenyhébb alakzatát sem, amely a Btk. 8. §-ában akként került rögzítésre, hogy a cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható gondosságot vagy körültekintést elmulasztotta.

A rendelkezésre álló adatokból, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból egyértelműen kitűnik, hogy az ügyészség késedelmes előterjesztése miatt már a kitűzöttnél is később került sor az

ülés megnyitására, azt mindjárt az elején meg kellett szakítani felkészülési jogot biztosítva a gyanúsítottaknak. Jelentős terjedelmű iratanyagról volt szó egy igen súlyos következményekkel járó, kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmény alapos gyanújának megállapíthatósága tárgyában tartott ülésen, ahol a bírónak el kellett döntenie azt, hogy azok a bizonyítékok, melyeket az ügyészség késedelmesen bocsátott a rendelkezésére, elégségesek-e az ügyészi indítványban meghatározott kényszerintézkedés, vagy attól esetleg enyhébb kényszerintézkedés elrendeléséhez, vagy annak elutasítása szükséges.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint tehát nyilvánvaló, hogy miután a bíró a bilincs levételére vonatkozó utasítást kiadta, azt követően már nem volt köteles azzal foglalkozni, hogy azt hogyan hajtották végre, hanem azzal volt elfoglalva, hogy az ülést a jogszabályokban meghatározott eljárási rend szerint lefolytassa, és minél előbb döntést hozhasson az indítvány tárgyában.

A másodfokú bíróság tehát a jogellenes fogvatartás minősítése és értékelése során arra az álláspontja helyezkedett, hogy az őrizet elsődlegesen a törvény erejénél fogva szűnik meg a lejárat időpontjában, másodlagosan a fogvatartott szabadon bocsátására ebben az esetben elsődlegesen az ügyész jogosult és köteles, hisz a fentiekben kifejtettek szerint ő az ügy ura, a nyomozási bíró csak egy rész-cselekményben közreműködik. Mindezekon túlmenően pedig a kifejtettek alapján a nyomozási bíró vádlottól az utasítások kiadását követően nem várható el, hogy továbbra is azzal legyen elfoglalva, hogy az utasítását miként hajtják végre, melyre egyébként senki nem figyelmezteti.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a vádlottat az ellene visszaélés szigorúan titkos minősítésű adattal vétsége (1978. évi IV. törvény) Btk. 221. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés a) pont, (5) bekezdés 2. tétel, I. fordulata, valamint a jogellenes fogvatartás büntette (1978. évi IV. törvény) Btk. 228. § (1) bekezdése miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontja és a Be. 331. § (1) bekezdése alapján bűncselekmény hiányában felmentette. A felmentő rendelkezésre tekintettel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az eljárás során felmerült teljes bűnügyi költség a Be. 339. § (1) bekezdése alapján az állam terhén marad.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. március 20.

. Ifkovics Béla hb. ezredes s.k.

a tanács elnöke

. Vadócz Attila hb. százados s.k.. Szabó Krisztián hb. őrnagy s.k.

előadó bíró

bíró

a kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző